

Stark för kirurgi
– stark för livet

***Alkohol och operation,
evidensläget för intervention***

Sammanfattning Alkoholfri (elektiv) operation

Gör (Evidens nivå 1A):

Intensivt 4-8 veckars program preoperativt

- Halvering av komplikationer postoperativt

Gör inte (Evidens nivå 2A):

Brief intervention preoperativt

- Samma komplikationer postoperativt

CLINICAL HEALTH PROMOTION CENTRE

Alkohol och komplikationer

Högkonsumenter har fler komplikationer

- Meta-analys av 55 studier
- Signifikant riskökning ≤ 30 dagar postoperativt

RR = 1,56 [CI: 1,31-1,87]

Eliassen M et al; Ann Surg 2013

Högkonsumenter har fler komplikationer

- Infektioner: **RR=1,73** [1,32-2,28]
- Sårkompl: **RR=1,23** [1,09-1,40]
- Lungkompl: **RR=1,80** [1,30-2,49]
- Ökad LoS: **RR=1,23** [1,18-1,31]
- Intensivvård: **RR=1,29** [1,03-1,61]

Eliassen M et al; Ann Surg 2013

Högkonsumenter har fler dödliga komplikationer

- Låg eller måttlig konsumtion: ingen ökning
- Klart definierad högkonsumtion*:
signifikant ökning **RR = 2,68 [1,50-4,78]**

**t.ex. minst 24 gram (kvinnor)
eller 36 gram (män) per dag*

Eliassen M et al; Ann Surg 2013

Hur mycket är för mycket?

Tidiga studier:

- ca 60 gram alk/dag (= 5 st.glas á 12 gram/glas)

Nya studier:

- ca 32 gram alk/dag senaste 2 v. (= 2 US glas á 16 gram/glas)

Nedre riskgräns:

- okänt

Mekanism

Funktion

Hur många?

Svagt infektionsförsvar

Nästan alla

Reducerad EF

Varje tredje

Längre koagulationstid

Nästan alla

Lågt protein i sår

Nästan alla

Ökad op stressrespons

Nästan alla

Förbättring vid alkoholstopp: Mekanism och tid

• Funktion	Tid för reversibilitet
• Infektionsförsvar	2-8 veckor
• Reducerad EF	1 månad
• Koagulationstid	1 vecka
• Lågt protein i sår	$\leq$ 2 månader
• Op stressrespons	1-7 veckor

CLINICAL HEALTH PROMOTION CENTRE

Interventioner och komplikationer

Litteratursökning: Intervention + OP-kompl

Embase 94 + Cinahl 587
+ Central 330 + Pubmed
34 n = 1045 hits

Abstracts
n = 539

Full text
n = 12

Hand search
1

Included
n = 3

Endnote: Duplicates
506

Covidence: Duplicates +
Irrelevant 527

Duplicates
0

Excluded 10:
Wrong design 6
Wrong population 4

Periop. Alkoholintervention

2 RCT (elektiv op): Alkohol $\geq$ 5 st. glas/dag

- Intensiv intervention 4-8 v. preoperativt

1 RCT (akut op): Alkohol $\geq$ 21 st.glas/vecka

1 CCT: Alkohol $\geq$ 5 st. glas/dag

- *Brief intervention syftade alkoholreduktion*

Oppedal K et al. Cochrane Libr 2012 + Tønnesen H & Lauritsen 2016

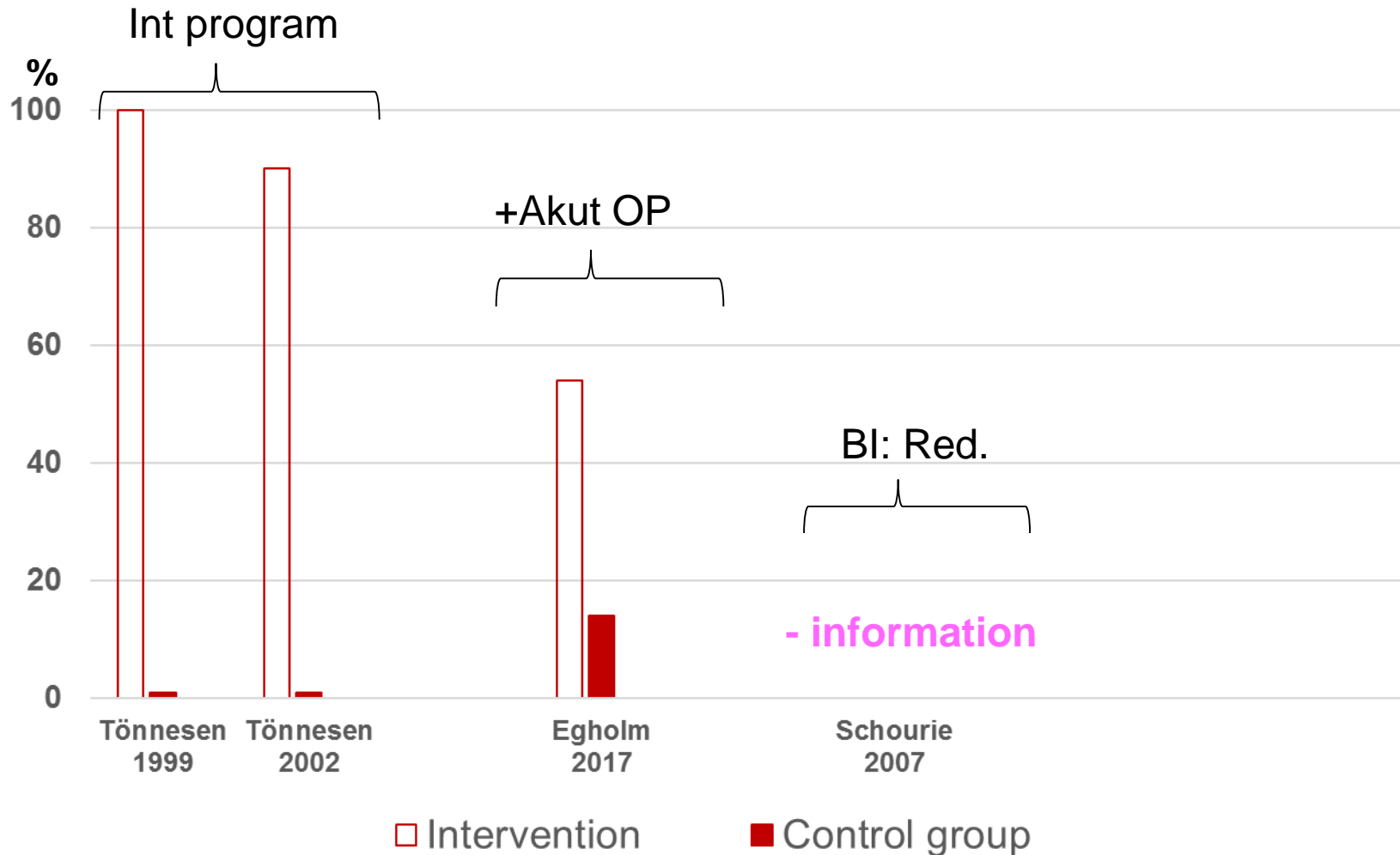
Disulfiram effektivt för nykterhet på kort sikt

Jørgensen C et al. ACER 2012

Resultat: Sluta dricka periop.

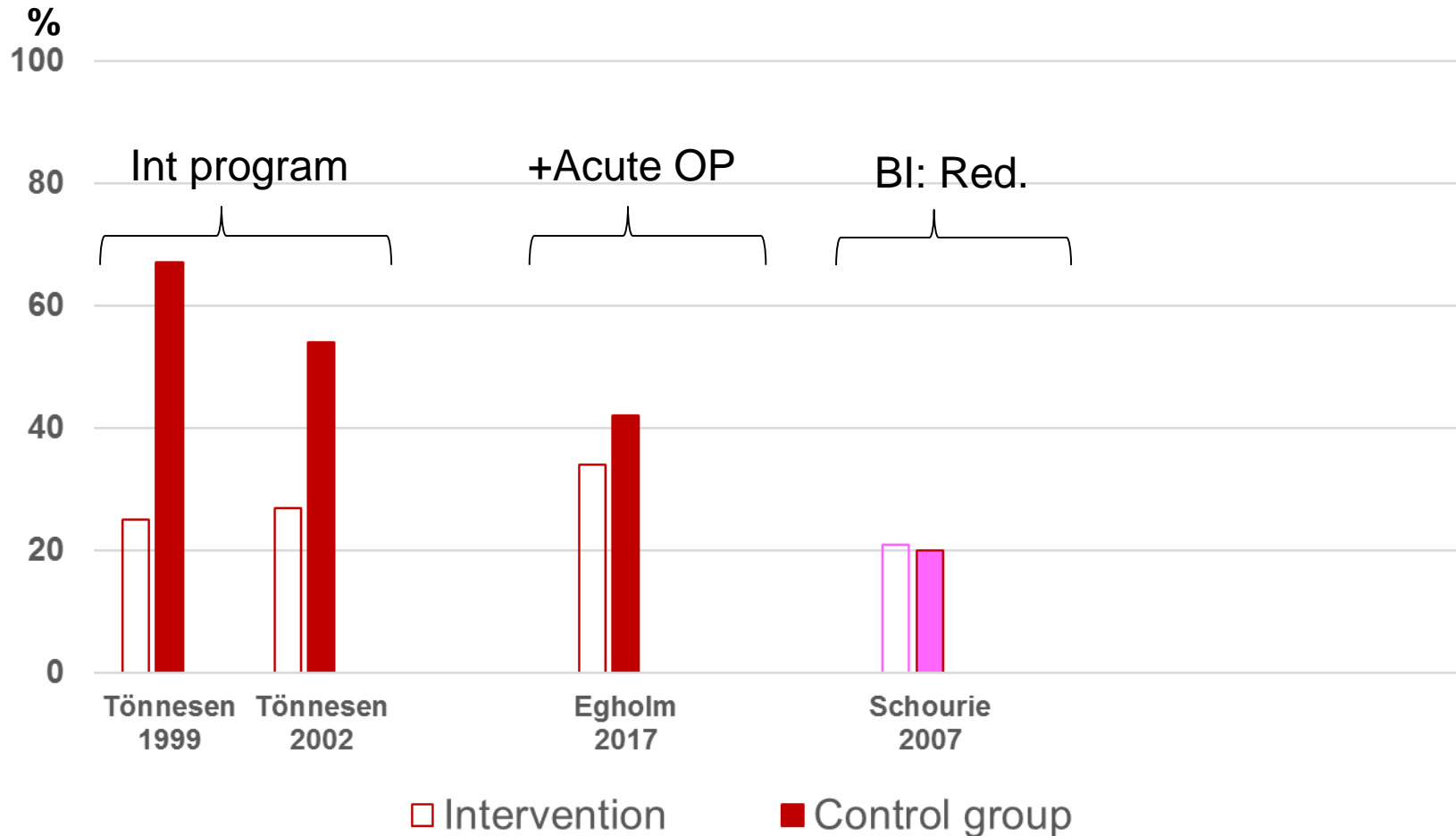
Typ av alkoholprogram

Resultat: Komplikationer

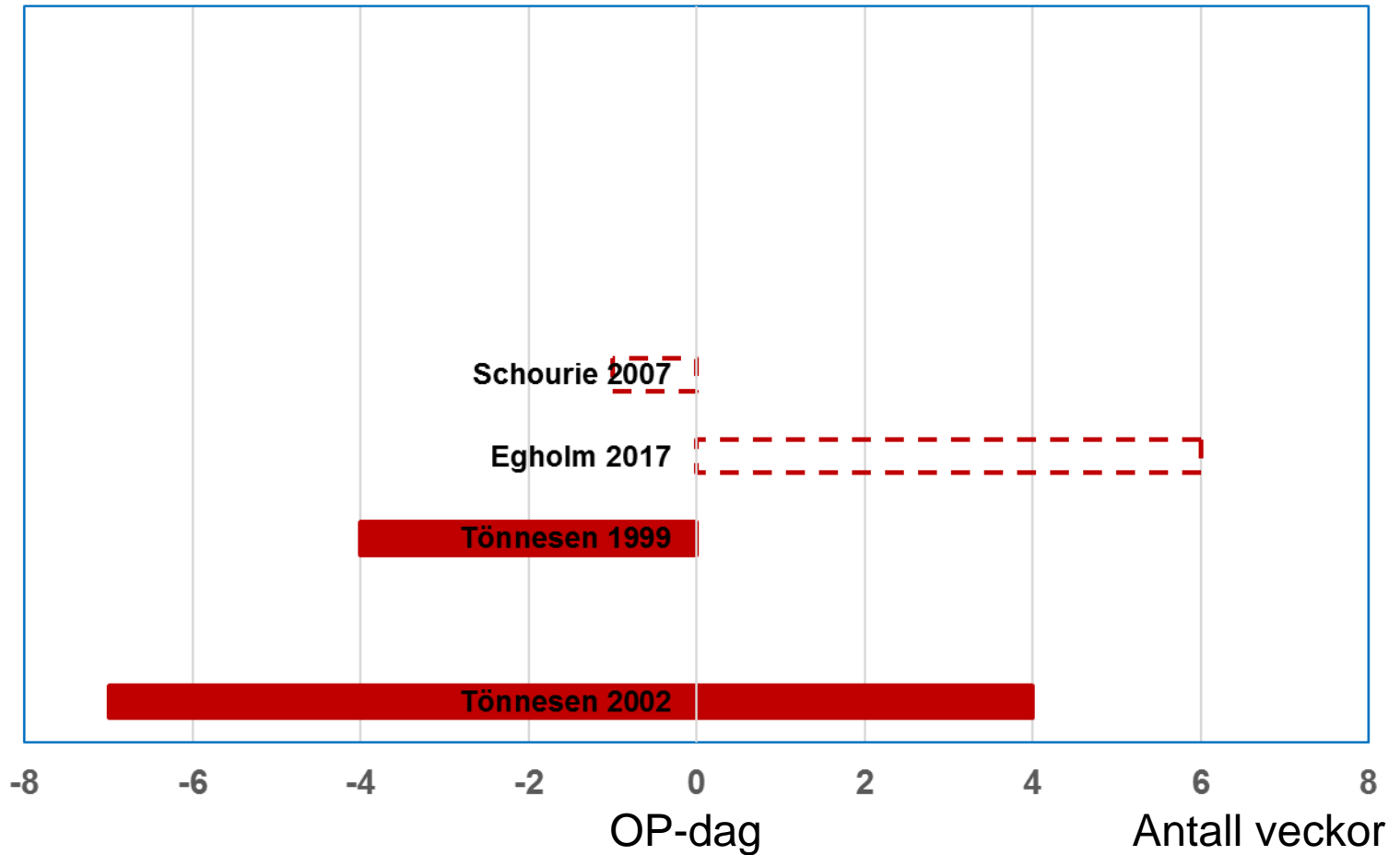
Typ av alkoholprogram

Alkoholprogram: Periop. varaktighet och kompl

Röd linje = signifikant effekt

Scand-Ankle GSP-Alkoholprogram

- 5 möten över 6 veckor
- Uppföljning med alkoholmarkörer
- Möten varje vecka på sjukhuset inkl. strukturerad **patientutbildning**
- Hotline
- Tiamin 300 mg + B-vitamin
- Disulfiram för att understödja alkoholstopp (200 mg x 2 ggr/v)
  - Kontrollerat intag vid veckomöten

Scand-Ankle: Nej Tack

- Samtycke från alla “nej-tack” patienter till att följa upp via journal
- Alk minst 21 standardglas/vk:
  - Kompl: 35%

Aalykke M et al Clin Health Promot 2015

- Alk minst 35 standardglas/vk
  - Kompl: 33%

Tönnesen et al J Bone Joint Surg 1992

Scand-Ankle: Effekt på övriga levnadsvanor

- Alkoholintervention har effekt på alkoholkonsumtion
- Men inte på samtidigt
  - Rökning
  - Övervikt
  - Undernäring
  - Fys inaktivitet

(Wernheden E et al Clin Health Promot 2014)

Behov av ytterligare forskning

- Optimal tid för periop abstinens av alkohol
- Patofysiologi vid akut op
- Effekt vid cancerkirurgi, strålbehandling och kemoterapi
- Kombinerad intervention t.ex. rökning och alkohol